

Folkethinget, og De ville da faae at se, at denne lykkelige Overensstemmelse vil forplante sig baade til Konstitueringen af Udvalgene og til Udvalgenes Arbeide. Se, det er Hymlen, sa'e Peer Brast, og de Herrer vide ogsaa godt, at det er Hymlen. Man siger, at Folkethinget ikke vil arbeide, at Folkethinget ikke er slittigt, at det koster saa mange Penge, men bestiller saa lidt, og det skal bruges som Middel imod os. De Herrer have naturligvis ikke noget Saadant til Hensigt, — og vi tale jo her kun om, hvad der er mest passende for Forretningsordenen —, men det kan let misforstaas udenfor Salen. Det kunde maaske bruges til at sige det Samme, som vi ofte høre, og som jeg nys antydede, ja maaske endog til om muligt yderligere at forsøge paa at svække Agtelsen for den Institution, som kaldes Folkethinget. Jeg tror, at man tager feil. Jeg tror ikke, at der er Nogen, i alt Fald ikke blandt dem, som have valgt Flertallet, som venter Andet i den Retning, end hvad Flertallet gjør. Jeg vil sige, at Folkethinget efter min Opfattelse arbeider for meget. Folkethinget skulde koncentrere sig om enkelte Spørgsmaal, og disse enkelte Spørgsmaal skulde det efter min Mening søge at fremsætte saaledes, at det blev klart for hele Befolkningen, hvad der var Flertallets Grundsætninger, og hvorledes Regjeringen var i Modsætning dertil. Dette vilde have en langt større Betydning for Folkets politiske Opdragelse end alle disse Smaaarbeider i Udvalgene, som for det Meste komme til at ligge hen. Ja, Rædstiftelsesloven have vi rigtignok faaet igjennem. Jeg siger altsaa, at det nuværende Folkething efter den nuværende politiske Stilling ei blot har et meget svært og strengt Arbeide, men udfører dette Arbeide med en beundringsværdig Energi og Udholdenhed. Der gives vist neppe nogen parlamentarisk Forsamling i Verden, som under saadanne Forhold vilde arbeide, som det nuværende Folkething arbeider, men hvor ligger Skylden for, at der saas saa meget og høstes saa lidt? Skaf os det af Veien, saa skulde De faae at se, at, hvor De nu kun se tørre Grenene, vilde De se grønne Grenene. Jeg mener: skaf Skylden, Narvagen af Veien, og siger dette, da jeg ellers er bange for, at min Haandbevægelse kunde misforstaas. Jeg er af den Mening, at dette Forslags Fremkomst kan misforstaas. Dets Fremkomst kan betyde en Anklage imod det nuværende Folkething, skjøndt det, set fra et parlamentarisk Standpunkt, snarere for tjener at anlages for at arbeide for meget end for at arbeide for lidt, og jeg tror derfor ikke, at man skal stemme for det, men trostigt overlade til Udvalgsmedlemmernes egen Samvittighedsfuldhed, hvor naar de ville konstituere sig, hvorledes de ville fremme Arbeidet, og jeg tror, at i mangfoldige Tilfælde stemmer det fuldt saa godt med Arbeidets Løve at lade være med noget væsentligt Arbeide i Udvalget som at fremme det; thi det ser ikke godt ud stadig

at komme frem med sit Arbeide og faae det vist tilbage, naar man ikke griber til kraftigere Midler til at sætte sin Villie igjennem. Jeg kommer dernæst til de to Forslag under Nr. 8 og 9, som høre sammen. Rigsdagsbudgettet skulde altsaa fastsættes ved Finantsloven og Lillagsbevillingsloven. Nu er ganske vist de forskjellige Konti ikke Andet end kalkulatoriske, men selv under den Forudsætning kan der, naar man forhøier eller nedfætter dem, ved sædvanlig Behandling komme Motivering, og der fremkommer da altid en vis Begrænsning ved Motiveringen, som bliver bindende ved Sagens Udførelse, og med Hensyn til Forandringer i Rigsdagens indre Husholdning føre vi saaledes ikke blot Folkethingets specielle Bevillinger over til Landstinget og Landstingets over til Folkethinget, men begge Things over til den høitagtede Regjering. De ærede Medlemmer, som i Øvrigt have saa meget Kjendskab til Forholdene i andre Lande, beder jeg oplyse os, om de kjende nogen politisk Forsamling, der lader den Slags Husfager være afhængig af Regjeringens Veto. Man vedtager paa Finantsloven og Lillagsbevillingsloven visse Udgifter, der blive overstredne, man negter Lillagsbevilling. Man har ikke søgt dem, Statsrevisionen undersøger dem, gjør Udsættelse, der negtes Decision, men hvem har Ansvar? Hvem skal erstatte Pengene? Der ligger atter Hymlen; der skal være en Slutningsrække, man kan fylde ud, men det kan man ikke i dette Tilfælde. I andre Tilfælde have vi ansvarlig Regjering og Rigsret; men selv om vi vilde benytte Rigsretten lige over for Thingenes Formænd, naar de ere komne til at gjøre Overstridelser; og selv om et Thing vil sætte dem under Rigsretsanklage, kunne vi ikke en Gang faae dem dømt, saa det Apparat, som bruges ved alle andre Bevillinger, kan ikke bruges i dette Tilfælde. Men selv om det muligvis kunde bruges, vilde det i alle Henseender være saa upraktisk som vel muligt. Det gaar med det, som naar man taler om de store Udgifter til Rigsdagen: naturligvis for dem, der gaa ud paa at trykke den Institution i sin Stilling, i sin frie, selvstændige Stilling som en af Statsmagterne, kunne saadanne Ting bruges, men for den anden Betragtning, som tror, at Friheden baades bedst ved at hævde Rigsdagens Selvstændighed, tror jeg nok, at de ville falde bort. Men nu skulde det da pludselig være nødvendigt, at vi fik et finantfielt Raad ved Siden af Thingets Formand. Den ærede næstforegaaende Taler har allerede gjort opmærksom paa, hvorfor den ærede Forslagsstiller har ventet over 15—16 Aar, eller hvor længe han har siddet i Rigsdagen, med at fremsætte dette Forslag; det skulde maaske nu være værre end tidligere? Jeg har hørt nok Tale om, at Rigsdagen skulde koste saa meget nu mod tidligere, men man skal tage Rigsraadet med og huske paa, at Rigsraadet havde sit behagelige Normalbudget, hvor dets Udgifter vare fastsatte